

[Ejner Nielsen.]

slag derom til kommunalbestyrelsen, og skolenævnene har den direkte kontakt til kommunalbestyrelsen. Efter lovforslaget frtages skolenævnene denne direkte kontakt til kommunalbestyrelsen, idet alle erklæringer, der bliver afgivet af skolenævnene, gennem skolekommissionen skal forelægges kommunalbestyrelsen. Efter de gældende bestemmelser er det skolenævnene, der efter samråd med lærerrådet fastsætter årsprøvernes omfang og ordning for den pågældende skole, for så vidt det ikke vedrører klasser, der slutter med en statskontrolleret eksamen. Denne beføjelse er også frataget skolenævnene. Skolenævnene udarbejder efter samråd med lærerrådet udkast til undervisningsplaner for den pågældende skole, men også disse beføjelser har man frataget skolenævnene.

Hvis man ønsker skolenævn for hver selvstændig skole under kommunens skolevæsen, må man i det mindste give disse nævn medbestemmelse og medansvar og ikke som efter lovforslaget beskære deres beføjelser. Tanken om skolenævnene bliver ellers det modsatte af det tilsigtede: at øge forældre-medvirken.

Det er med beklagelse, vi inden for socialdemokratiet konstaterer, at undervisningsministeren ikke har anset det for ønskeligt eller muligt i lovforslaget at foreslå almindelige bestemmelser om oprettelse af elevråd og deres funktioner. Det er bevisligt, at elevrådstanden landet over vinder flere og flere tilhængere, eller sagt på anden måde: demokratiet vinder terræn. Derfor havde vi gerne set en væsentlig mere klar formulering af dette forhold, idet vi finder, at elevrådene nu må have klare beføjelser, så elevernes medbestemmelsesret og medansvar får et reelt indhold og en reel betydning ved repræsentation i de besluttende organer.

Et andet hovedområde i lovforslaget er amtsrådets funktioner fra 1. april 1970. De nye amtsråd, der tiltræder den 1. april 1970, skal overtage tilsynet med det kommunale skolevæsen og fritidsundervisning m. v. i primærkommunerne. Amtsrådets tilsyn med primærkommunernes skoleforvaltning m. v. omfatter såvel administrative som pædagogiske spørgsmål. Skoleinspektionens, skolefondens og skolerådets opgaver henlægges til det nye amtsråd. Efter

den 1. april 1970 tillægges der amtsrådet kompetence til at oprette skoler og andre undervisningsinstitutioner. Men der er beklageligvis ikke i lovforslaget skitseret så meget som én linje om, hvordan de nye amtsråd skal varetage den meget omfattende virksomhed med hensyn til forvaltning af og tilsyn med skole- og undervisningsanliggender m. v. såvel i primærkommunerne som i amtskommunen.

Der er i bemærkningerne til lovforslaget under kapitel 4 af undervisningsministeren antydning nogle tanker om, at det forudsættes, at amtsrådet i medfør af den kommunale styrelseslov nedsætter et stående udvalg til varetagelse af de omhandlede opgaver. Tankerne om dette udvalgs sammensætning er meget løse, idet der i bemærkningerne kun er anført, at der til udvalget knyttes den nødvendige medarbejderstab, endvidere at der ansættes en forvaltningschef, der over for udvalget har ansvaret for sagsforberedelsen og udførelsen af truffne beslutninger. Men her har amtsskolekonsulenternes samråd givet udkast til en organisationsplan for skole- og uddannelsesforvaltning i de pr. 1. april 1970 kommende amter, en såkaldt enhedsforvaltning, der måske kan give impulser til udvalget, der skal behandle det foreliggende lovforslag.

Jeg har ingen bemærkninger til kapitel 9, der omhandler bestemmelserne om skolestyrelsen i København, idet der ikke her er foregået nogen dybtgående revision af de gældende bestemmelser.

På mit partis vegne kan jeg anbefale lovforslaget til en velvillig behandling. Det må så håbes, at den decentralisering, som er et af hovedmålene i kommunalreformen, ikke kveles af for vidtgående detailhensyn og detailregulering.

Langkilde: Der er næppe nogen tvivl om, at udarbejdelse af forslag til en styrelseslov for folkeskolen og fritidsundervisningsvirksomheden rummer store vanskeligheder: der er jo mange forskellige organisationer og institutioner, der skal tage stilling til forslaget, og synspunkterne divergerer utvivlsomt meget. Der er jo også god tradition her i landet for, at skoletilsynslove giver anledning til de voldsomste og mest dramatiske slagsmål. Derfor må man vel indlede med at komplimentere den højtærede under-